

บทที่ 8

หลักเกณฑ์การลงรายการตัวบัตร

สาระสำคัญ

การลงรายการตัวบัตรมีหลักเกณฑ์เฉพาะแต่ละรายการแตกต่างกันออกไป

จุดมุ่งหมาย

1. ลงรายการตัวบัตรของหนังสือได้ถูกต้องทุกรายการ
2. อธิบายหลักเกณฑ์การลงรายการชื่อเรื่องและข้อความบอกผู้รับผิดชอบได้
3. อธิบายหลักเกณฑ์การลงรายการครั้งที่พิมพ์ได้
4. อธิบายหลักเกณฑ์การลงรายการเกี่ยวกับการพิมพ์การจำหน่ายได้

ตัวบัตร คือ รายการที่อยู่หน้าหน้า 1 ของบัตรรายการ บรรทัดต่อจากรายการผู้แต่งหรือรายการหลัก ประกอบด้วย รายการชื่อเรื่องที่ถูกต้อง¹ ข้อความบอกผู้รับผิดชอบ ครั้งที่พิมพ์ และรายการเกี่ยวกับการพิมพ์, การจำหน่าย² แหล่งข้อมูลสำคัญที่ใช้บันทึกรายการตัวบัตรนี้คือ หน้าปกในของหนังสือ ถ้าได้ข้อมูลจากส่วนอื่นของหนังสือ เช่น หน้าปกนอก ปกหลัง ศัพท์ ฯลฯ ต้องใส่วงเล็บ ยกเว้นรายการเกี่ยวกับการพิมพ์ แม้ว่าจะได้มาจากส่วนอื่น ๆ ในเล่มหนังสือที่ไม่ใช่หน้าปกในของหนังสือไม่ต้องใส่วงเล็บ รายการตัวบัตร (Body of the entry) นี้ นับเป็นรายการสำคัญของบัตร เพราะได้ถ่ายทอดข้อมูลจากหน้าปกในมาอย่างสมบูรณ์ และนอกจากจะใช้ประโยชน์ในด้านบัตรรายการแล้ว ยังสามารถคัดลอกเป็นรายการบรรณานุกรมของหนังสือหรือวัสดุห้องสมุดได้อีกด้วย

รายการตัวบัตรนี้เมื่อลงข้อความในบัตรจะย่อหน้าในระยะที่ 11 ถ้าข้อความไม่พอจะขึ้นบรรทัดใหม่ในระยะที่ 9 เรื่อยไปจนจบปีที่พิมพ์ดังนี้คือ

ชื่อเรื่อง / ข้อความบอกผู้รับผิดชอบ. — ครั้งที่พิมพ์. — เมืองที่ตั้งสำนักพิมพ์ :
สำนักพิมพ์, ปีที่พิมพ์.

---

¹ บางแห่งเรียกว่า ชื่อเรื่องที่เหมาะสม

² เดิมเรียกว่า พิมพ์ลักษณ์ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า imprint ต่อมาการทำบัตรรายการตามกฎเกณฑ์ของ AACR 2 ได้เปลี่ยนเรียกเป็นรายการเกี่ยวกับการพิมพ์ การจำหน่าย ภาษาอังกฤษ ใช้ว่า Publication, distribution, etc, area

หลักเกณฑ์การลงรายการตัวบัตรแต่ละรายการ

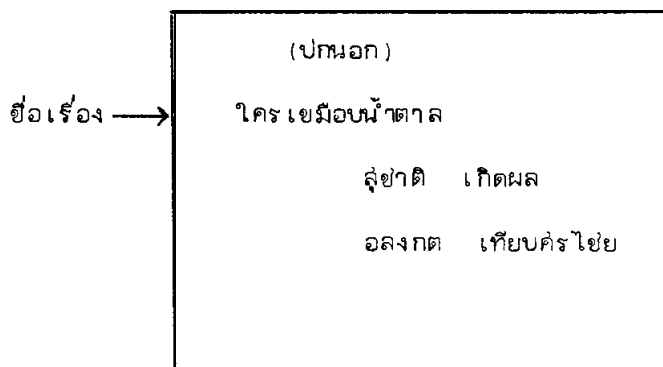
1. การลงรายการชื่อเรื่อง

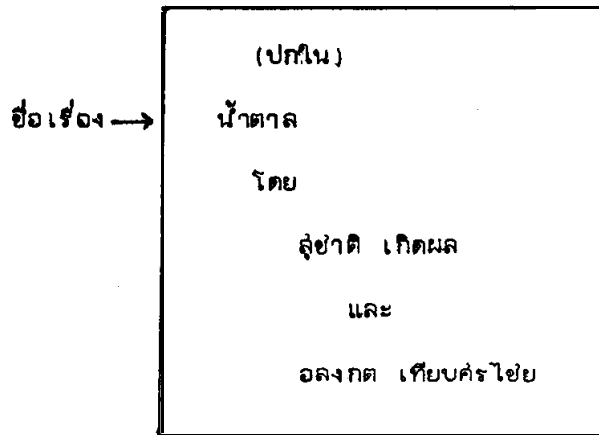
1.1 ชื่อเรื่องที่ต้องการ (Title proper) หนังสือจะมีชื่อเรื่องปรากฏอยู่หลายส่วนของเล่มหนังสือ เช่น ที่หน้าปกนอก หน้าชื่อเรื่อง (ปกรอง) หน้าปกใน หัวกระดาษสันหนังสือ ฯลฯ ชื่อเรื่องที่ต้องการคือ ชื่อเรื่องที่หน้าปกใน เมื่อลงรายการชื่อเรื่องที่ต้องการจะต้องคัดลอกตามที่ปรากฏที่หน้าปกในทุกประการ ทั้งตัวสะกดการันต์และเครื่องหมายต่าง ๆ

ข้อยกเว้น

1. ถ้าชื่อเรื่อง เป็นอักษรย่อที่มีจุด เมื่อลงรายการไม่ต้องเว้นระยะหน้าหลัง จุดตามหลักเกณฑ์การลง เครื่องหมายวรรคตอนในบัตร
2. สำหรับเครื่องหมาย ... ในชื่อเรื่อง เมื่อลงรายการให้เปลี่ยนเป็น — หรือ -- และ เครื่องหมาย [ ] ให้เปลี่ยนเป็น ( )
3. ถ้าชื่อเรื่องยาวเกินไปสามารถละข้อความได้โดยใส่ เครื่องหมาย ... แทน แต่ต้องระวังไม่ให้เสียความและห้ามละข้อความ 5 คำแรกของชื่อเรื่อง

ตัวอย่างหนังสือที่มีชื่อ เรื่องปกนอกและชื่อ เรื่องหน้าปกในต่างกัน

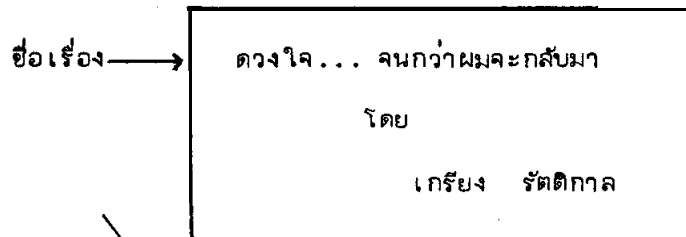

รายการชื่อเรื่อง น้ำตาล

ชื่อเรื่องหน้าปกในถือว่าเป็นชื่อเรื่องที่ต้อง เมื่อลงรายการในบัตรต้องใช้ชื่อเรื่องจากหน้าปกใน

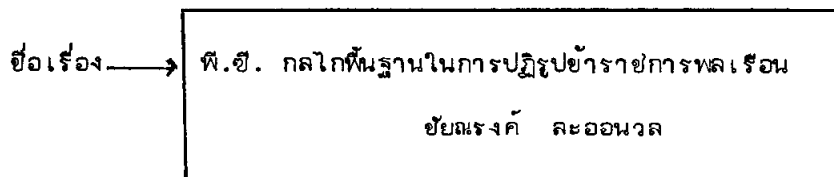
ตัวอย่างเครื่องหมาย ... ในชื่อเรื่อง

รายการชื่อเรื่อง ดวงใจ -- จนกว่าผมจะกลับมา

ชื่อเรื่องของหนังสือเล่มที่มีเครื่องหมาย ... ต้องเปลี่ยนเป็น -- หรือ -

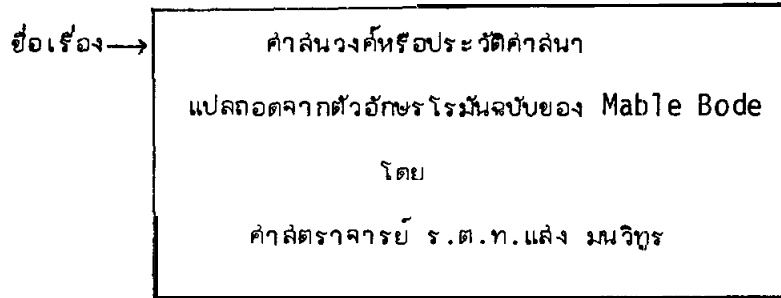
ชื่อเรื่องของหนังสือเป็นอักษรย่อ

รายการชื่อเรื่อง พ.ช. กลไกพื้นฐานในการปฏิรูปข้าราชการพลเรือน

จุลภาคที่อยู่หลังอักษรย่อ ไม่ต้องเว้น 1 ระยะหน้าหลังเครื่องหมายตามกฎของการเว้นระยะ

1.2 ชื่อเรื่องเมื่อเรียกหรือชื่อเรื่องที่ส่ง (Alternative title) เป็นชื่อเรื่องต่อจากชื่อเรื่องที่ถูกตัด อาจจะมีคำว่า "หรือ" นำหน้า ตามหลักจะนับเป็นส่วนหนึ่งของชื่อเรื่องที่ถูกตัด ชื่อเรื่องเมื่อเรียกจะลงรายการต่อจากชื่อเรื่องที่ถูกตัด โดยมีเครื่องหมาย , หรือ ✓ คั่นอยู่ ข้างหน้าดังนี้ ชื่อเรื่องที่ถูกตัด, หรือ, ชื่อเรื่องที่ส่ง ตัวอย่าง

รายการชื่อเรื่อง คำล้นวงศ์, หรือ, ประวัติคำล้น

ใช้เครื่องหมาย, หรือ, คั่นระหว่างชื่อเรื่องที่ 1 และชื่อเรื่องที่ 2

ถ้าหน้าปกในไม่ปรากฏชื่อเรื่อง ให้หาชื่อเรื่องจากส่วนอื่น ๆ ของเล่มหนังสือ เช่น หน้าปกนอก ที่หัวกระดาษ สันหนังสือ ฯลฯ ในกรณีที่ไม่สามารถหาชื่อเรื่องได้ให้บรรณารักษ์กำหนดขึ้นเอง ชื่อเรื่องที่ไม่ได้มาจากหน้าปกใน เมื่อลงรายการในบัตรต้องใส่วงเล็บเหลี่ยม³

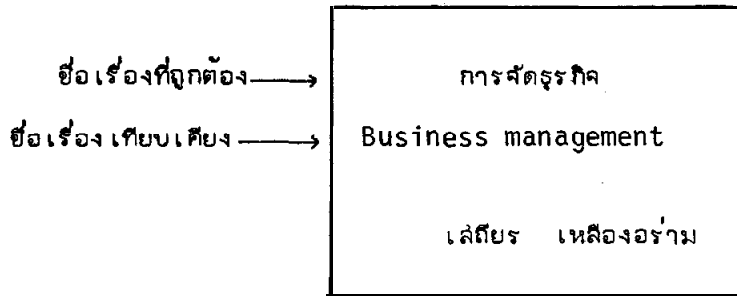
ตัวอย่าง [บุษาคุณพ้อขุนอนุสรณ์ศิริกรรม]

ไล่ [ ] เพราะเป็นชื่อเรื่องที่ได้ออกจากหน้าสุดท้ายของหนังสือ

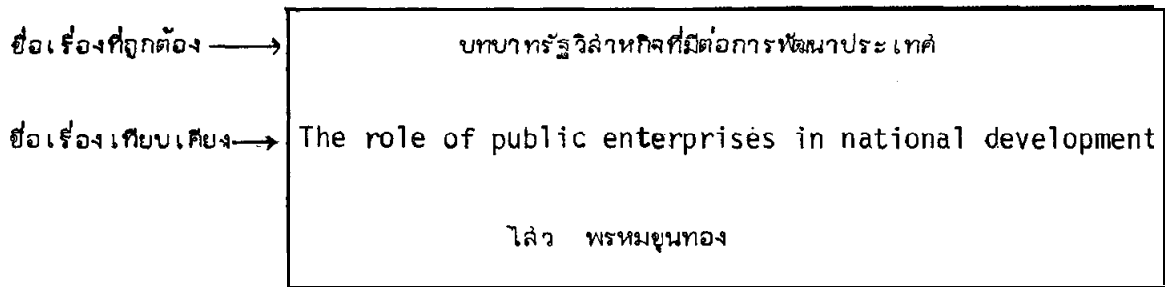
³ เนื่องจากเครื่องพิมพ์ดีดภาษาไทยไม่มีเครื่องหมายวงเล็บเหลี่ยม เพราะฉะนั้นอาจใช้เครื่องหมายวงเล็บกลมแทนหรือบรรณารักษ์อาจจะใช้ปากกาเขียนให้เป็นวงเล็บเหลี่ยมก็ได้

1.3 ชื่อเรื่องเทียบเคียง (Parallel title)

บางครั้งหน้าปกในของหนังสือจะมีชื่อเรื่องซ้ำกันโดยเขียนเป็นภาษาอื่น
ชื่อเรื่องแรกจะถือว่าเป็นชื่อเรื่องที่ถูกตั้ง ชื่อเรื่องภาษาอื่นถือเป็นชื่อเรื่องเทียบเคียง เมื่อลง
รายการในบัตรจะมีเครื่องหมาย = คั่นระหว่างชื่อเรื่องที่ถูกตั้ง และชื่อเรื่องเทียบเคียง
ตัวอย่าง

รายการชื่อเรื่อง   การศึกษารัฐกิจ = Business management
ใช้เครื่องหมาย =   คั่นระหว่างชื่อเรื่องที่ถูกตั้งและชื่อเรื่องเทียบเคียง

รายการชื่อเรื่อง   บทบาทของรัฐวิสาหกิจที่มีต่อการพัฒนาประเทศ = **The role of public enterprises in national development**

1.3.1 หนังสือแปลที่มีทั้งชื่อเรื่องภาษาแปลและชื่อเรื่องภาษาเดิมที่หน้า

ปกใน ถือว่าชื่อเรื่องภาษาเดิมคือ ชื่อเรื่องเทียบเคียงเช่นกัน เวลาลงรายการให้ใส่

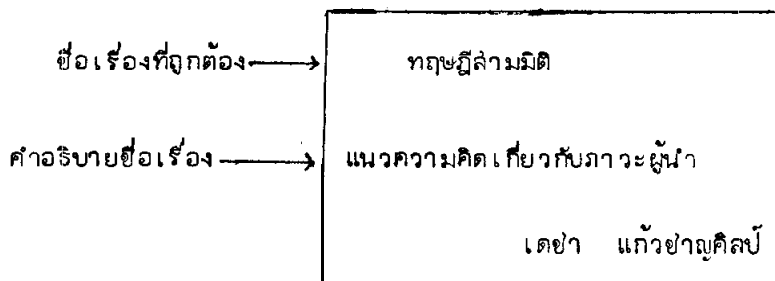
เครื่องหมาย = หน้าหน้า ตัวอย่าง

รายการชื่อเรื่อง   ลอร์ดน้อยฟอนเต็ลรอย = Little Lord Fauntleroy

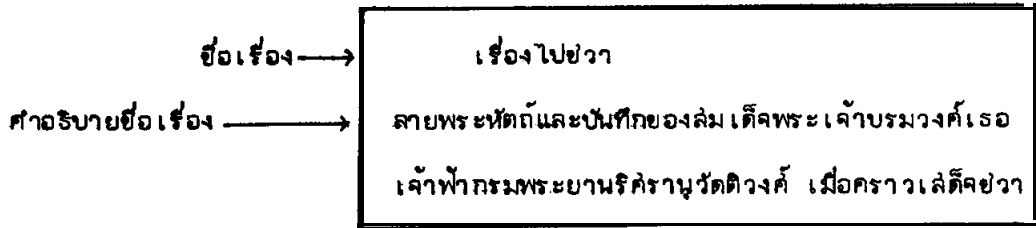
1.4 คำอธิบายชื่อเรื่อง ให้ลงรายการตามที่ปรากฏในหน้าปกใน โดยใส่

ข้างท้ายรายการชื่อเรื่องและมีเครื่องหมาย : หน้าหน้า ถ้าคำอธิบายชื่อเรื่องยาวเกินไป สามารถละข้อความได้โดยไม่เสียใจความสำคัญก็ให้ละข้อความนั้นได้แล้วใส่ เครื่องหมาย ... ถ้ากับไว้แต่ห้ามละข้อความ 5 คำแรก

รายการชื่อเรื่อง   ทฤษฎีสามมิติ : แนวความคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

ใช้เครื่องหมาย : หน้าหน้าคำอธิบายชื่อเรื่อง

รายการชื่อเรื่อง เรื่องไปขงวา : ลายพระหัตถ์และบันทึกของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์...

คำอธิบายชื่อเรื่องยาวเกินไปจะขงความไว้ได้โดยใส่เครื่องหมาย ... แทน

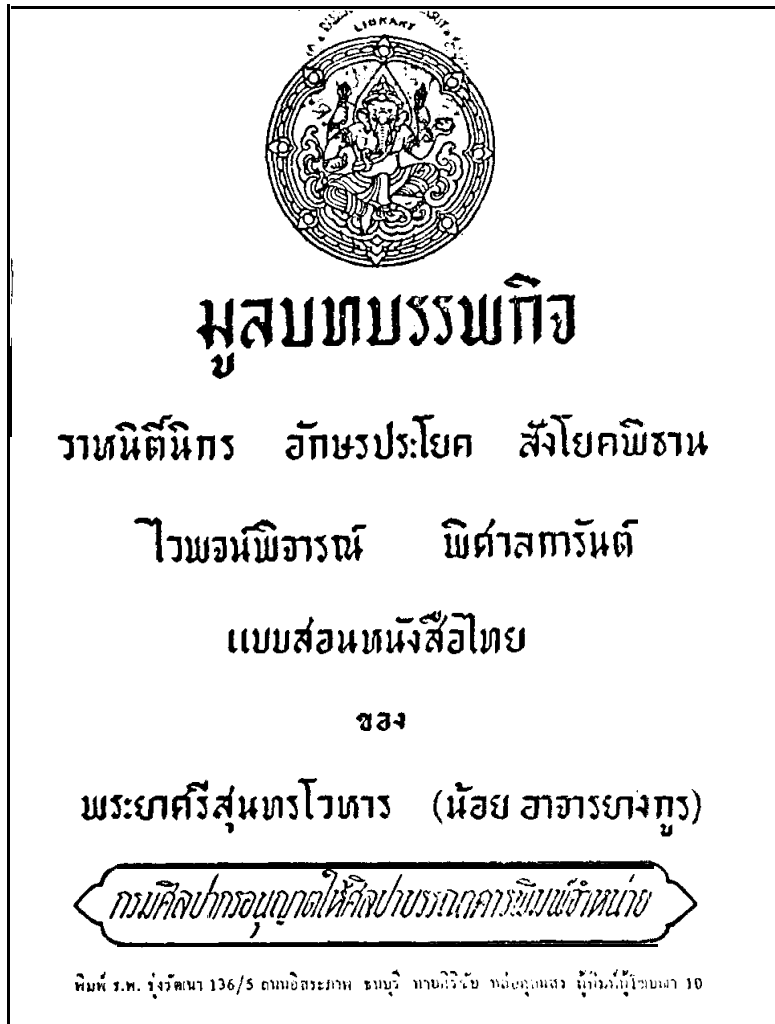
1.5 การลงรายการชื่อเรื่องของหนังสือรวมเรื่องที่ไม่มีชื่อเรื่องรวม มีหลักเกณฑ์ในการลงรายการดังนี้คือ

1.5.1 ถ้าเป็นหนังสือของผู้แต่งคนเดียวกัน ให้พิจารณาขงว่าเรื่องใดเป็นชื่อที่เด่นที่สุด โดยขงจากการเรียงลำดับ หรือตัวพิมพ์ปรากฏในหน้าปกใน เมื่อตัดสินได้แล้วให้ลงชื่อเรื่องนั้นเป็นชื่อเรื่องที่ถูกขง โดยไม่ต้องใส่เครื่องหมาย ... และให้ลงชื่อเรื่องทุกชื่อในรายการสารบาญ

ตัวอย่างหนังสือรวมเรื่องของผู้แต่งคนเดียว

หน้าปกใน

รายการชื่อเรื่อง มูลบทบรรพกิจ / ของพระยาตรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร)

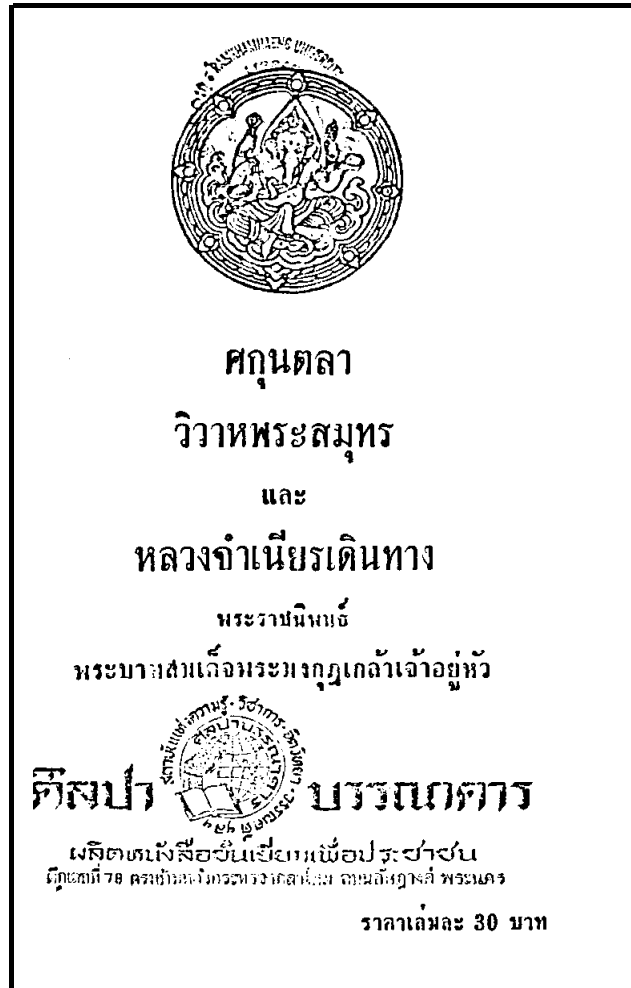
ลงชื่อเรื่อง เฉพาะชื่อแรก เพราะ เป็นชื่อเรื่องสำคัญ ดูได้จาก การคัดขนาด

ตัวอักษรที่หน้าปกใน

1.5.2 ถ้าไม่สามารถตัดสินได้ว่า เรื่องใดเป็นเรื่อง เด่นหรือเรื่องสำคัญ ให้ลงชื่อ เรื่องทุกชื่อ เรื่องในรายการชื่อเรื่องที่ต้อง แต่ละชื่อเรื่องให้สั้นด้วยเครื่องหมาย ; ถ้า เป็นหนังสือรวมเรื่องของผู้แต่งหลายคน ให้ชื่อผู้แต่งในข้อความบอกผู้รับผิดชอบท้ายชื่อเรื่อง แต่ละชื่อ และสั้นด้วย เครื่องหมาย . (มหัพภาค)

ตัวอย่างหนังสือรวมเรื่องของผู้แต่งคนเดียวที่ไม่มีชื่อเรื่องรวม

หน้าปกใน

รายการชื่อเรื่อง ศกุนตลา ; วิชาวพระสมุทร ; และหลวงจำเนียรเดินทาง / พระราชนิพนธ์
พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว.

(ลงชื่อเรื่องทั้ง 3 เรื่อง และใช้เครื่องหมาย อัฒทากาศ (;) คั่นระหว่างชื่อเรื่อง)

ตัวอย่างหนังสือรวมเรื่องของผู้แต่งต่างกันที่ไม่มีชื่อเรื่องรวม

เรื่องที่ 1 →	ประเพณีเนื่องในการเกิด ของ เสฐียร โภเคศ์
เรื่องที่ 2 →	ประเพณีเกี่ยวกับชีวิต ของกรมศิลปากร
เรื่องที่ 3	และตำนานกรูนิ ของพลตรีหลวง วิจิตร วาทการ

รายการชื่อเรื่อง ประเพณีเนื่องในการเกิด/ของ เสฐียร โภเคศ์. ← ประเพณีเกี่ยวกับ
ชีวิต / ของกรมศิลปากร. ← และตำนานกรูนิ / ของพลตรีหลวง
วิจิตรวาทการ

หนังสือรวมเรื่องที่ไม่มีชื่อเรื่องรวม ลงรายการชื่อเรื่อง ผู้รับผิดชอบแต่ละเรื่อง แล้ว
ค้นด้วย เครื่องหมายมหัพภาค ในกรณีเช่นนี้ รายการชื่อเรื่องจะเป็นรายการหลักของบัตร โดย
ทำบัตรแบบย่อหน้าห้าคำ หรือจะใช้ชื่อผู้แต่งคนแรกเป็นรายการหลักก็ได้

2. การลงรายการข้อความบอกผู้รับผิดชอบ

2.1 ลงรายการข้อความบอกผู้รับผิดชอบตามที่ปรากฏในหนังสือ ถ้าไม่ได้
คัดลอกมาจากหน้าปกในต้องใส่วงเล็บ

เรื่องสิกสับ
โดย
ว. ณ ประมวณมารค

รายการชื่อเรื่องและข้อความบอกผู้รับผิดชอบ

เรื่องสิกสับ / โดย ว. ณ ประมวณมารค

<p>ประจําธิปไตยแบบสังคมนิยม</p> <p>ของ</p> <p>พุทธทาสภิกขุ</p>
--

รายการชื่อเรื่องและข้อความบอกผู้รับผิดชอบ

ประจําธิปไตยแบบสังคมนิยม / ของพุทธทาสภิกขุ

2.2 ไม่ต้องลงรายการข้อความบอกผู้รับผิดชอบถ้าไม่มีปรากฏเด่นชัดในเล่ม

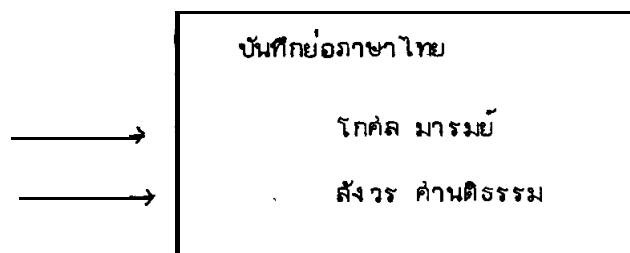
หนังสือ

<p>วีรชนผู้เกรียงไกร</p> <p>กองคริสเตียนศึกษา สภาคริสตจักรในประเทศไทย</p>

รายการชื่อเรื่องและข้อความบอกผู้รับผิดชอบ วีรชนผู้เกรียงไกร

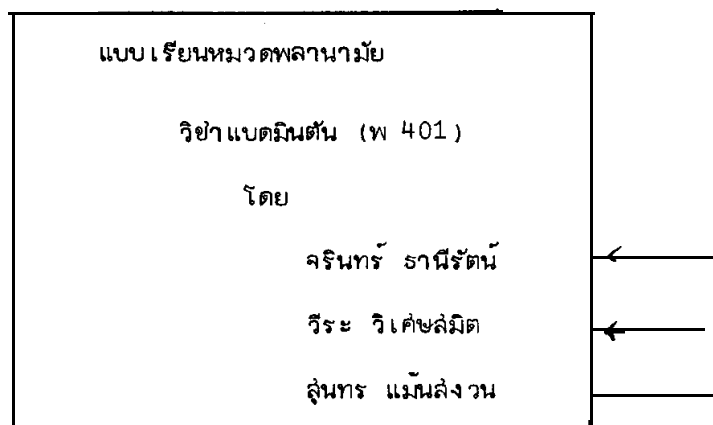
ไม่ใส่ผู้รับผิดชอบต่อจากชื่อเรื่อง เพราะไม่ปรากฏเด่นชัด

2.3 ถ้ามีข้อความบอกผู้รับผิดชอบที่ทำหน้าที่อย่างเดียวกัน ตั้งแต่ 1-3 คน ให้ใส่เครื่องหมาย , คั่น ห้ามเติมคำว่า "โดย" หรือ "และ" ยกเว้นแต่จะมีปรากฏในหน้าปก
ใน ถ้าผู้รับผิดชอบในหน้าที่เดียวกัน มีตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป ให้ใส่เฉพาะชื่อคนแรกและใส่
เครื่องหมาย ... แล้วเติมข้อความ [และคนอื่น ๆ] ต่อท้ายท้าย

ตัวอย่างหนังสือที่มีผู้แต่ง 2 คนรายการชื่อเรื่อง และข้อความบอกผู้รับผิดชอบ

บันทึกย่อภาษาไทย / โกศล มารมย์, สังวร คำนดิธรรม

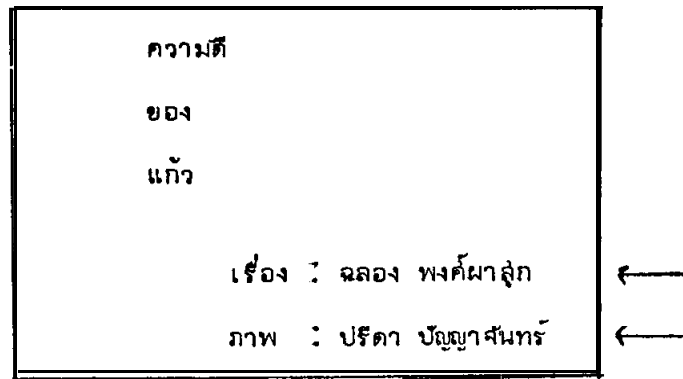
ใช้เครื่องหมาย, คั่นระหว่างผู้แต่งคนที่ 1 และคนที่ 2 หน้าปกในไม่มีคำว่าโดย
สังไม่ต้องใส่คำว่า โดยในข้อความบอกผู้รับผิดชอบ

ตัวอย่างหนังสือที่มีผู้แต่ง 3 คนรายการชื่อเรื่อง และข้อความบอกผู้รับผิดชอบ

แบบเรียนหมวดพละนามัยวิชาเบตมินตัน (พ 401) / โดยจรินทร์ ธานีรัตน์,
วีระ วิเศษสมบัติ, สุนทร แม้นสงวน

ใช้เครื่องหมาย, คั่นระหว่างชื่อผู้แต่ง คำว่า โดยลอกตามหน้าปกใน

2.4 ถ้ามีข้อความบอกผู้รับผิดชอบทำหน้าที่ต่างกันให้ใส่เครื่องหมาย ; คั่น

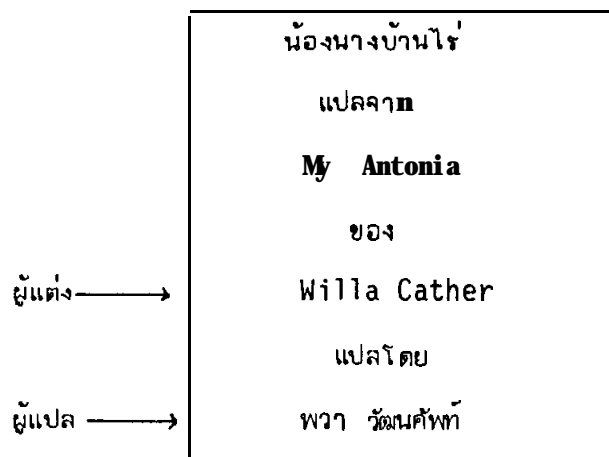

รายการชื่อเรื่องและข้อความบอกผู้รับผิดชอบ

ความดีของแก้ว / เรื่อง ฉลอง พงศ์มาลู่ ; ภาพ ปรีดา ปัญญาจันทร์

ใช้เครื่องหมาย ; คั่นระหว่างผู้แต่งและผู้เขียนภาพ

หนังสือที่มีผู้แต่งและผู้แปล

รายการชื่อเรื่องและข้อความบอกผู้รับผิดชอบ

นื่องนางบ้านไร่ = My Antonia / ของ Willa Cather ; แปลโดย

พววา วัฒนศัพท์

ใช้เครื่องหมาย ; คั่นระหว่างผู้แต่งเรื่องเดิมและผู้แปล

ตัวอย่างที่ 2 (หนังสือแปล)

ลอร์ดน้อยฟอนเต็ลรอย
Little Lord Fauntleroy by Frances Hodgson Burnett
 แปลโดย
 เนื่องน้อย คีร์ทรา

รายการชื่อเรื่องและข้อความบอกผู้รับผิดชอบ

ลอร์ดน้อยฟอนเต็ลรอย = Little Lord Fauntleroy / by Frances
 Hodgson Burnett ; แปลโดย เนื่องน้อย คีร์ทรา

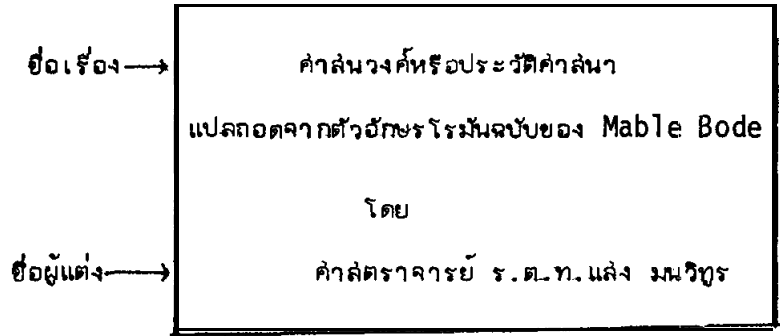
2.5 การลงชื่อผู้รับผิดชอบในรายการข้อความบอกผู้รับผิดชอบนั้น ถ้าเป็นคำนำ
 หน้านามที่เป็นบรรดาศักดิ์ สัมพันธศักดิ์ ยศ เชื้อพระวงศ์ ให้ลงไปตามที่ปรากฏที่หน้าปกใน แต่ถ้า
 เป็นคำนำหน้าชื่อบุคคลธรรมดา เช่น นาย นาง นางสาว หรือ คำลัตราจารย์ รองคำลัตราจารย์
 แม้จะปรากฏที่หน้าปกในเมื่อลงรายการก็ไม่ต้องใส่ ตัวอย่าง

ชื่อเรื่อง	→	บ้านทีกเทศน์ ของสมเด็จพระมหาวิรวงศ์ (ธมฺมสารเถร)
ชื่อผู้แต่ง	→	

รายการชื่อเรื่องและข้อความบอกผู้รับผิดชอบ

บ้านทีกเทศน์ / ของสมเด็จพระมหาวิรวงศ์ (ธมฺมสารเถร)

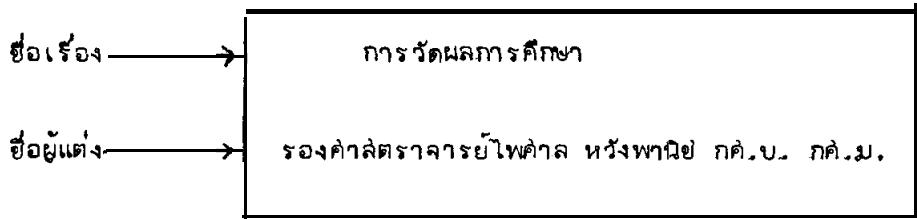

รายการชื่อเรื่องและข้อความบอกผู้รับผิดชอบ

คำลั่นวงค์, หรือ, ประวัติคำลั่นา / แปลถอดจากตัวอักษรโรมันฉบับของ Mable Bode โดย ร.ต.ท.แล่ง มนวิฑูร

คำว่าคำลั่นตราจารย์จากหน้าปกในไม่ต้องใส่ในข้อความบอกผู้รับผิดชอบ

รายการชื่อเรื่องและข้อความบอกผู้รับผิดชอบ

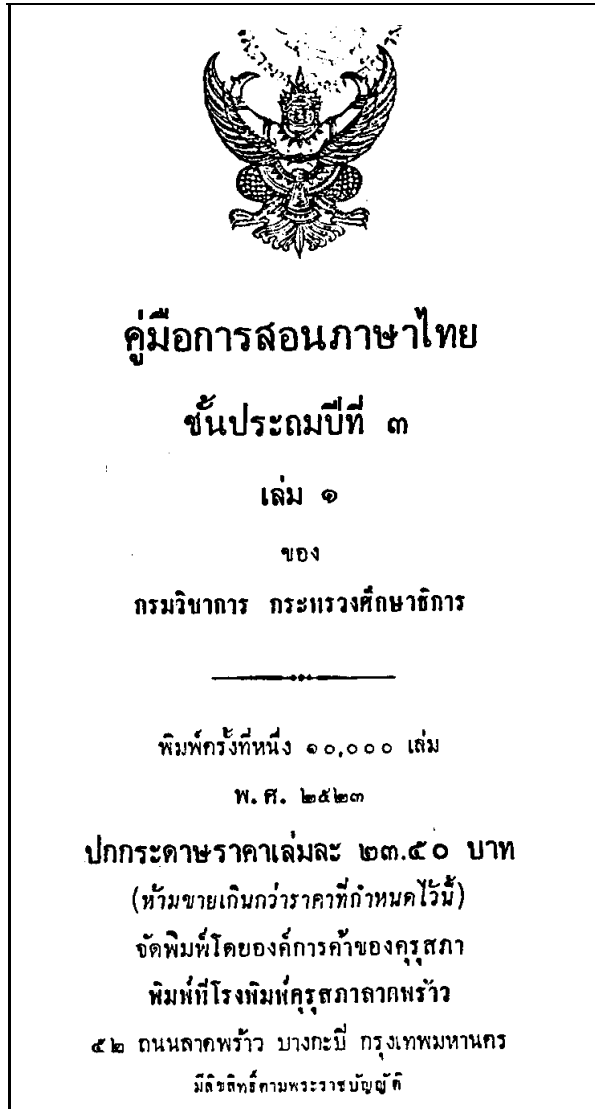
การวัดผลการศึกษา / ไพศาล หวังพานิช

คำนำหน้านาม "รองคำลั่นตราจารย์" และวุฒิการศึกษา ไม่ต้องใส่ในรายการข้อความบอกผู้รับผิดชอบ

3. การลงรายการครั้งที่พิมพ์

3.1 ลงรายการครั้งที่พิมพ์ตามที่ปรากฏในหนังสือ โดยไม่ต้องยกเว้นการพิมพ์ครั้งที่ 1 เหมือนเช่นกฎก่อน AACR 2 ถ้าปรากฏครั้งที่พิมพ์หลายครั้งให้ลงรายการครั้งที่พิมพ์ครั้งสุดท้ายสุด ตัวเลขแสดงครั้งที่พิมพ์ ถ้าปรากฏในหนังสือเป็นตัวอักษรให้เปลี่ยนเป็นตัวเลข เช่น พิมพ์ครั้งที่สาม ให้ลงรายการว่า พิมพ์ครั้งที่ 3 สำหรับข้อความอื่น ๆ ที่ขยายความการคัดพิมพ์ครั้งนั้น ๆ ให้ใส่ลงไปด้วย เช่น ฉบับพิมพ์พิเศษ แก้ไขเพิ่มเติม เป็นต้น

ตัวอย่างหนังสือพิมพ์ครั้งที่พิมพ์ปรากฏในหน้าปกใน

รายการครั้งที่พิมพ์

แม้ว่าจะเป็นการพิมพ์ครั้งที่ 1 ถ้ามีปรากฏในหน้าปกในหรือส่วนอื่นของหนังสือต้อง
ลงรายการในบัตร

ตัวอย่างคำหนังสือหน้าปกในให้ออมลครั้งที่พิมพ์หลายครั้ง

ภาพยนตร์แห่งชาติ		
พิมพ์ครั้งแรก		พ.ศ. ๒๔๕๘
พิมพ์ครั้งที่สอง	กุมภาพันธ์	พ.ศ. ๒๕๐๑
พิมพ์ครั้งที่สาม	สิงหาคม	พ.ศ. ๒๕๐๗

พิมพ์ที่ไทยมิตรการพิมพ์ เลขที่ 58 ซอยเกษมสันต์ 2 ปทุมวัน พระนคร
โทร. 34970 น.ส. เพ็ญจันทร์ เหล่ามรกต ผู้พิมพ์โฆษณา พ.ศ. 2507

หนังสือให้ออมลครั้งที่พิมพ์หลายครั้ง ลงรายการครั้งสุดท้ายสุด ในที่นี้ลงรายการ
ครั้งที่พิมพ์ว่า พิมพ์ครั้งที่ 3 เปลี่ยนตัวอักษรของครั้งที่พิมพ์เป็นตัวเลข

3.2 สำหรับหนังสือที่มีการพิมพ์หลายครั้ง ให้ลงข้อความบอกผู้รับผิดชอบเฉพาะครั้งที่พิมพ์ครั้งใดครั้งหนึ่งต่อท้ายรายการครั้งที่พิมพ์โดยมีเครื่องหมาย / คั่น แต่ถ้าเป็นผู้รับผิดชอบทุกครั้งที่พิมพ์ใหม่ไม่ต้องใส่ชื่อผู้รับผิดชอบในรายการนี้ ตัวอย่าง

หนังสือที่มีผู้รับผิดชอบเฉพาะครั้งที่พิมพ์

<p>นิราศลอนดอน</p> <p>ของ</p> <p>หม่อมราโชทัย (ม.ร.ว. กระจ่าง อิศรางกูร)</p> <p>พิมพ์ครั้งที่สอง</p> <p>๑,๐๐๐ เล่ม</p> <p>พ.ศ. ๒๕๒๔</p> <p>องค์การค้ำของคุรุสภา ศึกษาศึกษาภัณฑ์พาณิชย์ ถนนราชดำเนินกลาง จัดพิมพ์จำหน่าย</p> <p>๖๐๑ ชุดนิราศ นางอุบลทรัพย์ เกษแม่นกิจ บรรณาธิการ</p> <p>ราคา ๒๓.๕๐ บาท</p>
--

รายการครั้งที่พิมพ์ พิมพ์ครั้งที่ 2 / อุบลทรัพย์ เกษแม่นกิจ บรรณาธิการ. -

ในการพิมพ์ครั้งที่ 2 ของหนังสือเล่มนี้ นางอุบลทรัพย์ เกษแม่นกิจ เป็นบรรณาธิการ
รับผิดชอบ ซึ่งใส่ชื่อไว้ข้างท้ายรายการครั้งที่พิมพ์ ครั้งที่พิมพ์เขียนเป็นตัวอักษรเปลี่ยนเป็น
ตัวเลข

4. การลงรายการเกี่ยวกับการพิมพ์, การจำหน่าย (หรือพิมพ์ลง)

รายการเกี่ยวกับการพิมพ์จำหน่ายเป็นรายการที่ให้ข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับสถานที่ที่ตั้งสำนักพิมพ์ ชื่อสำนักพิมพ์หรือชื่อผู้จัดจำหน่าย และปีที่พิมพ์ หรือปรีชสิทธิ์ หรือปีที่จัดจำหน่าย รายการเกี่ยวกับการพิมพ์จำหน่ายนี้จะอยู่ต่อจากรายการครั้งที่พิมพ์ โดยมีเครื่องหมาย .- คั่นข้างหน้า ใช้เครื่องหมาย : คั่นระหว่างสถานที่พิมพ์กับชื่อสำนักพิมพ์หรือชื่อผู้จัดจำหน่าย และเครื่องหมาย , คั่นระหว่างชื่อสำนักพิมพ์ หรือผู้จัดจำหน่ายกับปีที่พิมพ์ สถานที่ตั้งสำนักพิมพ์หรือผู้จัดจำหน่าย (เรียกสั้น ๆ ว่า สถานที่พิมพ์) นั้น หมายถึง เมือง หรือจังหวัดที่สำนักพิมพ์หรือผู้จัดจำหน่ายตั้งอยู่ เช่น นิวยอร์ก ลอนดอน กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ เป็นต้น

แหล่งข้อมูลสำคัญในการลงรายการเกี่ยวกับการพิมพ์จำหน่ายคือหน้าปกในด้านหลังหน้าปกใน หน้าสุดท้ายของเนื้อเรื่อง ใบบรองปกหลัง หรือปกหลังของหนังสือ นอกจากนี้ อาจจะได้มาจากคำนำหรือส่วนอื่น ๆ ของหนังสือก็ได้ ถ้าหากได้ข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ นอกเหนือจากเล่มหนังสือที่ทำบัตรรายการอยู่ เมื่อลงรายการต้องใส่วงเล็บ

4.1 การลงรายการสถานที่พิมพ์

4.1.1 ให้ลงตามที่ปรากฏในหนังสือ เช่น พระนคร นครหลวง กรุงเทพมหานคร นครหลวงฯ กรุงเทพมหานคร กรุงเทพฯ

4.1.2 ถ้าปรากฏชื่อสถานที่พิมพ์มากกว่า 1 แห่ง ให้ลงชื่อแรกหรือชื่อที่พิมพ์เด่นกว่า

4.1.3 ถ้าไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์ แต่บรรณาธิการทราบแน่ชัดว่าเป็นที่ใด เมื่อลงรายการให้ใส่ไว้ในวงเล็บ เช่น [กรุงเทพฯ] แต่ถ้าไม่แน่ใจให้ใส่เครื่องหมายคำถามกำกับไว้ข้างท้าย เช่น [กรุงเทพฯ?]

4.1.4 ถ้าไม่สามารถสืบทราบที่พิมพ์ที่ใด ให้ลงรายการว่า [ม.ป.ท.] คือไม่ปรากฏที่พิมพ์ (ในภาษาอังกฤษใช้ว่า s. l. ย่อมาจาก sine loco.)

4.2 การลงรายการชื่อสำนักพิมพ์ โรงพิมพ์ หรือผู้จัดจำหน่าย

4.2.1 ให้ลงชื่อสำนักพิมพ์ ตามที่ปรากฏในหนังสือโดยไม่ต้องใส่คำว่า สำนักพิมพ์ ตัวอย่าง

ดวงกมล

แพรวพริษา

ไทยวัฒนาพานิช

4.2.2 ในหนังสือเล่มเดียวกัน ถ้าปรากฏทั้งชื่อสำนักพิมพ์และชื่อผู้จัดจำหน่าย ให้ลงรายการเฉพาะชื่อสำนักพิมพ์เท่านั้น

4.2.3 ถ้าไม่ปรากฏสำนักพิมพ์ให้ลงรายการที่ผู้จัดจำหน่าย

4.2.4 ถ้าไม่ปรากฏชื่อสำนักพิมพ์หรือผู้จัดจำหน่าย แต่ปรากฏชื่อโรงพิมพ์ ให้ลงชื่อโรงพิมพ์ในรายการบัตรและลงคำว่าโรงพิมพ์นำหน้าตามที่ปรากฏในหนังสือด้วย ตัวอย่าง

โรงพิมพ์บูรพาศิลป์การพิมพ์

โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์

โรงพิมพ์พิชิต

4.2.5 ถ้าไม่ปรากฏแหล่งที่พิมพ์หรือผู้จัดจำหน่าย ให้ลงรายการว่า [ม.บ.ช.] ย่อมาจากไม่ปรากฏชื่อสำนักพิมพ์ หรือโรงพิมพ์ หรือผู้จัดจำหน่าย (ในภาษาอังกฤษใช้ว่า s.n. ย่อมาจาก sine nomine)

ตัวอย่างด้านหลังหน้าปกในของหนังสือที่ให้ออม

- 1. ครั้งที่พิมพ์ ปีที่พิมพ์
- 2. สำนักพิมพ์, เมืองที่พิมพ์
- 3. โรงพิมพ์

ฉบับพิมพ์ครั้งแรก มีนาคม ๒๕๒๖

ACC. NO. 202212
 Date Recd. 22.03.2525
 Call No. E 169
           .1
           บ 2178

จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์แพรววิทยา^{บ. 6}
 ๗๑๑-๗๑๘ วัชรบุรี กรุงเทพมหานคร
 โทร. ๒๒๑๔๒๘๓, ๒๒๒๑๒๘๖

พิมพ์ที่
 โรงพิมพ์แพรววิทยาอินเตอร์เนชั่นแนล หจ.ก.
 194/17-18 ถนนเพชรบุรี กรุงเทพฯ โทร. 2321173-7

ราคา ๓5 บาท

The Americans : The Democratic Experience
 by Daniel J. Boorstin
 Copyright © 1973 by Daniel J. Boorstin

ตัวอย่างด้านหลังหน้าปกในของหนังสือที่ให้อรรถ

การพิมพ์ครบถ้วน คือ

1. ผู้จัดพิมพ์ เจ้าของลิขสิทธิ์ 2. ครั้งพิมพ์และปีที่พิมพ์ 3. สำนักพิมพ์ เมืองที่พิมพ์
4. ผู้สัปดาห์หน้า 5. โรงพิมพ์

เบว, แดร์แมน

นวนิยายฝรั่งเศสยุคใหม่.

1. นวนิยายฝรั่งเศส-ประวัติและวิจารณ์.

(1) ไกตัน, มาถาเร็ต, ผู้แต่งร่วม (2) สดชื่น
ชัยประสาน, ผู้แปล. (3) ชื่อเรื่อง.

PQ671.บ7 843.9109 ISBN 974-571-136-5

ลิขสิทธิ์ฉบับภาษาไทย

ของมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
สงวนลิขสิทธิ์

ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 1 เดือนตุลาคม 2526

จำนวน 1,000 เล่ม

จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อาคารอเนกประสงค์ ชั้น 5 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ถนนพระจันทร์ กรุงเทพฯ 10200 โทร. 223-9232

จัดจำหน่ายโดยศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อาคารอเนกประสงค์ ชั้นล่าง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ถนนพระจันทร์ กรุงเทพฯ 10200 โทร. 221-0633

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

นางสาวอรุณี อินทรสุขศรี ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

แบบปกโดย นางสาวปวีณา สรรพธรรมศิลป์

หมายเหตุ หนังสือที่เป็นลิขสิทธิ์ของหน่วยราชการหรือนิติบุคคล เช่น หอสมุดแห่งชาติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้พิจารณาลงชื่อหน่วยราชการ หรือนิติบุคคลนั้นในรายการสำนักพิมพ์ ถ้ามีข้อมูลกล่าวว่ามีมอบหมายให้สำนักพิมพ์ได้รับไปพิมพ์จำหน่าย ให้ลงรายละเอียดนี้ในรายการสำนักพิมพ์ด้วย เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมอบให้ไทยวัฒนาพานิชพิมพ์จำหน่าย กรมศิลปากรมอบให้ศิลปาบรรณาธิการพิมพ์จำหน่าย เป็นต้น

ตัวอย่างหนังสือลิขสิทธิ์ของกรมศิลปากร สำนักพิมพ์อสังกัพิมพ์พิมพ์จำหน่าย

ลิขสิทธิ์

กรมศิลปากรอนุญาตให้สำนักพิมพ์บรรณาคาร
จัดพิมพ์จำหน่าย

4.3 การลงรายการปีพิมพ์

ลงปีพิมพ์หรือปีที่จัดจำหน่ายหนังสือต่อจากชื่อสำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์ โดยมี , คั่นข้างหน้า และไล่ . (มหัพภาค) เมื่อจบข้อความ ถ้าไม่ปรากฏปีพิมพ์ของฉบับนั้น ให้ลงปีพิมพ์ครั้งแรก สำหรับปี พ.ศ. ให้ลงรายการแต่เฉพาะตัวเลข ไม่ต้องลงคำว่า พ.ศ. เช่น 2507

4.3.1 ถ้าหนังสือปรากฏปีพิมพ์เป็น ค.ศ. จ.ศ. หรือ ร.ศ. ให้ลงรายการตามที่ปรากฏนั้น แล้วเทียบปี พ.ศ. ไว้ในวงเล็บข้างท้าย เช่น

ค.ศ.1985 (2528)

ร.ศ.200 (2525)

4.3.2 ถ้าปรากฏว่าปีพิมพ์ในเล่มหนังสือไม่ถูกต้องให้ลงรายการตามนั้น และวงเล็บปีถูกต้องไว้ข้างท้าย เช่น

2580 (2508)

4.3.3 ถ้าปีพิมพ์กับปีที่จัดจำหน่ายแตกต่างกัน ให้ลงรายการเฉพาะปีพิมพ์ ยกเว้นถ้าปีที่จัดจำหน่ายมีความสำคัญให้ลงปีที่จัดจำหน่ายไว้ข้างหลัง เช่น

กรุงเทพฯ : แพรวพิทยา, 2508 [จัดจำหน่าย 2510]

กรุงเทพฯ : ก้าวหน้า, 2510 ; ศิลปาบรรณาคาร, 2512.

ตัวอย่างที่ 1 ผู้จัดพิมพ์และผู้จัดจำหน่ายเป็นสำนักพิมพ์เดียวกัน ไล่ปีที่จัดจำหน่าย (ถ้ามีความสำคัญ) ไว้ในวงเล็บข้างท้าย ตัวอย่างที่ 2 ผู้จัดพิมพ์และผู้จัดจำหน่ายแตกต่างกันให้ลงปีพิมพ์ไว้ข้างหลังผู้จัดพิมพ์ และปีที่จัดจำหน่ายไว้ข้างหลังผู้จัดจำหน่าย โดยใช้เครื่องหมาย ; คั่นระหว่างปีพิมพ์และผู้จัดจำหน่าย

4.3.4 ถ้าไม่ปรากฏปีพิมพ์, ปีที่จัดจำหน่าย ให้ลงปีลิขสิทธิ์ หรือปีที่ผลิต

4.3.5 ถ้าไม่ปรากฏปีพิมพ์ ปีที่จัดจำหน่าย ปีลิขสิทธิ์หรือปีที่ผลิต ให้ลงรายการปีพิมพ์ไว้ในวงเล็บ โดยมีรหัสกเกณฑ์ดังนี้

- , [2517 หรือ 2518] หมายความว่า ถ้าหนังสือไม่พิมพ์ในปี 2517 ก็จะต้องพิมพ์ในปี 2518
- , [2500 ?] หมายความว่า หนังสืออาจจะพิมพ์ในปี 2520
- , [ระหว่าง 2470 และ 2482] หมายความว่า หนังสือคงจะพิมพ์ในช่วง ระหว่างปี 2470 ถึง 2482 (ให้ประมาณ ช่วงเวลาได้ไม่เกิน 20 ปี)
- , [ประมาณ 2503] หมายความว่า คาดว่าหนังสือคงจะพิมพ์ใน ปี 2503
- , [249 -] หมายความว่า แน่ใจว่าหนังสือจะต้องพิมพ์ ในช่วง 10 ปีนี้ คือ 2490-2500
- , [249 - ?] หมายความว่า หนังสืออาจจะพิมพ์ในช่วง 10 ปีนี้ คือ 2490-2500
- , [24 -] หมายความว่า แน่ใจว่าหนังสือจะต้องพิมพ์ ในช่วง 100 ปีนี้คือ 2400-2500
- , [24 -- ?] หมายความว่า หนังสืออาจจะพิมพ์ในช่วง 100 ปีนี้ คือ 2400-2500

4.3.6 ถ้าหนังสือหลายเล่มจบ ใช้เวลาพิมพ์นานกว่า 1 ปี ให้ลงปีที่พิมพ์เล่มแรก ถึงปีที่พิมพ์เล่มสุดท้าย เช่น

, 2514-2518

4.3.7 ถ้าหนังสือหลายเล่มจบ ยังพิมพ์ไม่ครบให้ใส่ปีที่พิมพ์ของ เล่มแรกตาม ด้วยเครื่องหมาย - แล้วเว้นไว้ 4 ระยะพิมพ์ดีด เพื่อเติมปีที่พิมพ์ของ เล่มสุดท้ายภายหลัง เช่น

, 2514 -

4.3.8 ถ้าหนังสือไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่พิมพ์ แหล่งที่พิมพ์ผู้จัดทำ
จำนวนปีที่พิมพ์ใด ๆ ทั้งสิ้น จะต้องประมาณปีที่พิมพ์ตามที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น และลง
รายการดังนี้

[ม.ป.ท. : ม.ป.ช., 2504๖]

ม.ป.ท. = ไม่ปรากฏที่พิมพ์ ตรงกับ **s.l. (sine loco)** ใน
บัตรรายการภาษาอังกฤษ

ม.ป.ช. = ไม่ปรากฏชื่อสำนักพิมพ์ ตรงกับ **s.n. (sine
nomine)** ในบัตรรายการภาษาอังกฤษ

แบบฝึกหัดท้ายบทก. จงลงรายการชื่อเรื่องและข้อความบอกผู้รับผิดชอบ

1. เทคนิคการสอนประวัติศาสตร์ เรียบเรียงโดยรองศาสตราจารย์เฉลิม มลิตา
2. เทียงอยากเห็นดอกไม้บาน โดยจิตแพทย์วิทยา นาควิริยะ
3. นักรู้-เกร็ดวิทยาคำศัพท์ รวบรวมโดย วิริยะ สิริสิงห์และยูเรเนียม
4. ลิงคอสันมหาบุรุษ โดย เดล คาร์เนกี แปลโดย อาษา ขจรจิตต์เมตต์
5. แม่เล่าให้ฟัง พระราชนิพนธ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
2443-2481 พระนิพนธ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
6. คู่มือครู กิจกรรมสำรวจ 30 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดย ศิตอาร์ เนตรหิน นงส์ภรณ์
วรินทร์ เวช อภา ประสิทธิ์วิเศษ
7. ไตรภูมิภคหรือไตรภูมิพระร่วง พระราชนิพนธ์พระมหาธรรมราชาที่ 1 ญาณสิท
8. สังครามและสันติภาพ สีโอ ตอลสตอย ประพันธ์ พลตรีหลวงยอดอาวุธ (พ่อน ฤทธาศณี)
แปล
9. สมญาภิธานรามเกียรติ์ รวบรวมโดย "นาคะประทีป" และชีวิตและงานของ "นาคะประทีป"
เรียบเรียงโดย คมน์เทพตฤณกร "เสฐียรโกเศศ" และ ม.ร.ว. สุ่มนชาติ สวัสดิ์กุล
10. ครูเทพ ปรสิธรา สัตยาวัฒนา บรรณาธิการ
11. จิตวิทยาการศึกษา Educational Psychology เรียบเรียง โดย วารินทร์ สายโอบ, เมื่อ
กค.บ. กค.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) สุณีัย ธีรตากร คค.บ. M.A. (Psychology)

ข. จงลงรายการตัวบัตรหรือรายการสำคัญของบัตร

1. ภาษาไทยวันละคำ คณะกรรมการเผยแพร่ความรู้ภาษาไทยของส้อมวลชน สุพิลาภกรณ์
มหาวิทยาลัย สำนึกพิมพ์พิลาภกรณ์มหาวิทยาลัย พิมพ์ครั้งที่ 2 จำนวน 3,000 เล่ม
พ.ศ. 2528

2. ปูนปิดทอง กฤษณา อโศกสิน ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 พ.ศ.2528 สัตพิมพ์โดยสำนักพิมพ์บำรุง-
ล้ำน กท.10200 สัตจำหน่ายโดยบริษัทรวมล้ำนจำกัด
3. กรรมสนองกรรม โดยพระอาจารย์เปสียง ปญญาปทีโป พิมพ์ที่ห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงพิมพ์
อักษรไทย ถนนจรัญสนิทวงศ์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 2525
4. วิทยานุกรมบรรณารักษศาสตร์ A Cyclopeda of Librarianship โดย จารุวรรณ
สินธุโสภณ สรรคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย 2521 พิมพ์ที่กรุงเทพการพิมพ์ 140 ถนน
บ้านดินสอ กรุงเทพฯ
5. สนิมในใจ โดย พ.อ.ปิ่น มุกทุกันต์ พิมพ์ครั้งแรก กันยายน 2518 สำนักพิมพ์เรืองศิลป์
กรุงเทพฯมหานคร

แนวตอบ (ข้อ ก.)

1. เทคนิคการล่องประวัติน่าสตร์ / เรียบเรียงโดยเฉลิม มลิลา
2. เพียงอยากเห็นดอกไม้งาน / วิทยา นาควิษระ
3. น่ารู้-เกร็ดวิทยาคำสตร์ / รวบรวมโดยวิริยะ สิริสิงห์ และยูเรเนียม
4. ลิงคอสันมหาบุรุษ / โดย เคล คาร์เนกี ; แปลโดยอาษา ขอนิตต์เมตต์
5. แม่เล่าให้ฟัง : พระราชประวัติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ระหว่าง พ.ศ. 2443-2481 / พระนิพนธ์สมเด็จพระเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
6. คู่มือศฤงคารกรรมสำรวจ 30 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 / โดยจิตรอารี เนตรหิน, นางสังข์ฉวี วรินทร์เวช, อาภา ประสิทธิ์วิเศษ
7. ไตรภูมิภพ, หรือ, ไตรภูมิพระร่วง / พระราชนิพนธ์พระมหาดรรมาชาติที่ 1 ญาสิทธิ
8. สงครามและสันติภาพ / สโธ ดอลสตอย ประพันธ์ ; พลตรีหลวงยอดอาวุธ (พื่อน ฤทธาคนี) แปล.
9. สมญาภิธานรามเกียรติ์ / รวบรวมโดย "นาคะประทีป" และชีวิตและงานของ "นาคะประทีป" / เรียบเรียงโดยจรัญเทพคุณาทร, เล็กชัยโกเศศ และ ม.ร.ว. ลุ่มนชาติ ล่ำลัดติกุล.
10. ครูเทพ / ชลธิรา ลัตยาวัฒนา บรรณาธิการ
11. จิตวิทยาการศึกษา = Educational psychology / เรียบเรียงโดย วารินทร์ ล้ายโอบเฮื้อ, สุณีัย ธีรดากร

แนวตอบ (ข้อ ข.)

1. ภาษาไทยวันละคำ / คณะกรรมการเผยแพร่ความรู้ภาษาไทยทางสื่อมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. - พิมพ์ครั้งที่ 2. - [กรุงเทพฯ]: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
2. ปูนปั้นทอง / กฤษณา อโศกสิน. - พิมพ์ครั้งที่ 2. - กรุงเทพฯ : บารุงสำลี, 2528.
3. กรรมสนองกรรม / โดยพระอาจารย์เปลี่ยน ญาณูปทีโป, - กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2525.

4. วิทยานุกรมบรรณารักษศาสตร์ = **A cyclopedia of librarianship** / โดย
จารุวรรณ สินธุโสภณ. — กรุงเทพฯ : สยามคหะงลุมตห่ประเทศไทย, 2521,
5. สนิมในใจ / โดย พ.อ.ปิ่น มุกกัณฑ์. — พิมพ์ครั้งที่ 1. — กรุงเทพมหานคร :
เรื่องศิลป์, 2518.

คำอธิบาย

ข้อ 1 กรุงเทพฯ เมืองที่พิมพ์เป็นข้อมูลที่เพิ่มเติมขึ้นเองจึงต้องใส่วงเล็บ

ข้อ 4 สยามคหะงลุมตห่ประเทศไทย เป็นผู้จัดพิมพ์ จึงต้องใส่ไว้ใน

รายการสำนักพิมพ์